

Vilka är "vi"?

Sångstund med barnen i öppna förskolan: "Välsigna alla barnen på vår jord, de som har det bra som vi och de som har det svårt." Kyrkans förbön under högmässan: "Vi ber för människor i krigens vi ser på tv och läser om i tidningarna."

Visst, det är välvilliga försök att uppmärksamma lidanden runt om i världen. Men sättet det lilla ordet "vi" används på säger något om den kontextuella förståelsen och den kyrkliga självbilden. Vilken stadsdel vi bor i, vilka vi har som grannar och vänner, vilka skolor våra barn går i, vilka de har som kamrater – allt det påverkar hur vi använder "vi".

Det säger också något om hur vi uppfattar vilka som är en del av församlingen. Inkluderar "vi" fattiga och hemlösa, papperslösa och gömda? Rymmer det alla som inte bara känner till krigens genom tv och tidningar, utan som har nära släkt och vänner i Gaza, Kongo eller Irak?

Kanske är de som exkluderas från "vi" inte alltid formellt kyrkotillhöriga. För en statslös är det också svårt att bli det, eftersom kyrkoordningen kräver medborgarskap i något land (Kyrkostyrelsen kan dock bevilja undantag). Men inte sällan besöker de kyrkorna, eller så lever de i församlingen, är en del av lokalsamhället. Kanske bär de ut Kyrkans Tidning tillsammans med DN i ottan, kanske kör de kyrktaxin. Ofta har de, oavsett samfunds- eller religionstillhörighet, påfallande stort förtroende för Svenska kyrkan. Lever vi upp till det förtroendet? Är vi ens medvetna om det?

I Uppsala lär det bo omkring 5 000 svensk-palestinier. En av dessa, en muslimsk man, förklarar uppgivet på Gazakrigets tredje vecka: "De som har makt att göra något åt situationen är politikerna, folket och Gud. Politikerna kan vi glömma. Kvar finns folket och Gud. Vi behöver Svenska kyrkans stöd, också här, i Uppsala."

I Södertälje beräknar den allmänpsykiatriska öppenvården att 80 procent av alla flyktingar som kommer till Sverige lider av traumatiska upplevelser. En tredjedel utvecklar svår PTSD, posttraumatisk stressyndrom. Det handlar alltså inte bara om Södertälje utan berör hela landet, möjligen med undantag för Vellinge. Var finns då Svenska kyrkans annars så

»träna varandra i levd kontextualitet«

snabbaktiverade och högprioriterade kris- och katastrofmedvetande?

Ett av Svenska kyrkans kärnord är närvaro. Var finns vi när 50 personer, uppsamlade från Stockholm, Jönköping och Västsverige, tvåågsavvisas till Irak med chartrat plan, iförda handbojor och bevakade av piketstyrkor (enligt uppgift ska också poliser ha gråtit).

Men viss finns lysande exempel på levd kontextualitet. Bara för att ta detta med Gaza: Snabbt improviserat, mitt under nyårs- och trettondedagshelgen, öppnade Missionskyrkan i Uppsala kyrkportarna för hundratals oroliga palestinier och bjöd in till interreligiös gudstjänst. Psalmsång blandades med böneutrop från predikstolen. Lokala svensk-palestinier hade en självklar och aktiv roll i gudstjänsten.

Hammarkullens kyrkklockor ringde för fred i Gaza varje dag klockan 12 under en veckas tid. I Göteborgsposten berättar Ebba Hermelin: "Vi vill visa att vi reagerar på vad som händer därnere. Hammarkullekyrkan ligger nära många människor både från Mellanöstern och krigshärdar som Bosnien, Kurdistan och Irak". Församlingen ville visa sitt deltagande i församlingsbornas verklighet, på samma sätt som man regelbundet håller mässor för Irak.

Ett av de stora partierna har börjat ställa "vi" mot "dem" i form av populistiska utspel om "svenskkontrakt" och syndabocksgörande av flyktingar. Ett uttalat främlingsfientligt parti, som vill återinrätta en statsbärande "Fädernas kyrka", finns redan representerat i många kyrkoråd och kommunfullmäktige, och kommer troligen in i riksdagen efter nästa val. Det blir då än mer nödvändigt att i en kyrka med namnet Svenska använda "vi" på ett nytt sätt, som en motkraft. Det börjar i det lilla, vid öppna förskolans sångstund, i förbönen. Varför inte också med klockringning för att uppmärksamma de påbörjade massavvisningarna av asylsökande. Låt oss träna varandra i levd kontextualitet!

PETER LÖÖV